

Rood onder de huid 2

TEGENSPRAAK 10 1982 9

Het indiaanse verzet tegen het geweld van de Amerikaanse overheid, heeft zijn hoofdfiguur in Leon Peltier, één van de leiders van de American Indian Movement. Leon Peltier zit in de gevangenis op beschuldiging van dubbele moord op twee F.B.I. agenten.

Over deze *politieke* gevangene handelt dit artikel, deel twee. Deel één stond in het vorige nummer (9) en ging over het ontstaan van het indiaans verzet. De procesgang inzake de 'Leon Peltier case' biedt de mogelijkheid om te zien hoe de Amerikaanse Overheid omgaat met zijn burgers, die vermeend gevaarlijk zijn.

In een vorig artikel (Tegenspraak nummer 9, 'Rood onder de huid', blz. 15-16) heb ik uiteen gezet hoe de indianen in Noord-Amerika twee bestuursorganen bezitten, namelijk de door de overheid verplichte 'Stamraden' met op corrupte wijze gekozen marionetten ten dienste van de overheid (deze groep noemt men de 'Progressieven', wat wil zeggen, dat zij zich geassimileerd hebben met de Westerse casu quo Amerikaanse wijze van leven en de tradities uit hun eigen cultuur minder belangrijk zijn gaan vinden) en als tweede de volgens traditionele leefwijze gekozen opperhoofden — hen kan men met sympathisanten de 'Traditionelen' noemen.

Het Bureau of Indian Affairs, een overheidsorgaan, dat zich met indiaanse zaken bezig houdt, heeft zijn tegenhanger gekregen in de 'American Indian Movement', een beweging van traditionele indianen, die het verzet tegen de overheid willen bundelen en verscherpen.

Opstaan om te lopen

Na incidentele acties van de American Indian Movement (AIM) in Minneapolis, de bakermat van de beweging van (vooral) jonge indianen, en in Cleveland, bereidde men grotere acties voor, die de aandacht moesten focussen op de schrijnende omstandigheden, waarin de indianen leefden. Als eerste bezetten jonge indianen in het jaar 1969 het voormalige gevangeneiland Alcatraz, dat sinds 1963 ontruimd was. De indianen boden de regering aan het eiland terug te kopen voor 24 dollar in kralen en rode stof, zoals 300 jaar daarvoor de blanken het eiland Manhattan hadden gekocht. De indianen wilden op het eiland een onafhankelijke natie stichten met de traditionele leefvormen als culturele basis. Op 11 juni 1971 werden ze verdreven door een overmacht aan federale politie. Als vergelding bezetten indianen de berg Rushmore in de Black Hills, van origine de woonplaats voor de geesten, die in de indiaanse religie aanbeden werden. Maandenlang werd de berg, met de in steen uitgehouwen hoofden der vier belangrijkste presidenten, bezet gehouden en wapperde er de vlag met het opschrift 'Sioux Indian Power', totdat de politie een eind maakte aan de actie.

In 1972, het is oktober, vertrokken vanuit het gehele land indianen naar Washington DC, alwaar zij het kantoor van de BIA (Bureau of Indian Affairs) bezetten in de hoop, dat de media aandacht zouden geven aan de politiek, die de overheid volgde ten aanzien van de indiaanse culturen. De tocht van de Broken Treaties haalde de pers slechts op de achterste pagina's van de kranten. De 389 verdragen, waardoor de indianen gedwongen waren hun land af te staan en de beloofde compensatie nimmer gekregen hadden, bleven in de archieven en de lethargie bleef bestaan.

Op 26 februari 1973 bezette de AIM het gehucht Wounded Knee in het Pine Ridge reservaat, waar in 1890, de dag na kerstmis, 350 indianen (waaronder vrouwen en kinderen) op de vlucht na de moord op Sitting Bull, samengedreven in een kloof door kanonvuur stierven als wraak voor de nederlaag van generaal Custer in 1876. De AIM riep op deze historisch beladen plaats (voor de overledenen staat er een *christelijk* kerkje) de onafhankelijke Oglalla natie uit, die slechts 71 dagen zou bestaan; het beleg werd opgeheven en de balans was, dat de AIM-leiders vervolgd werden. Van de beloofde gesprekken met de

overheid over de problemen van de Traditionelen, zou later niets terecht komen. Leon Peltier echter — één van de AIM-leiders — ontsnapte en dook onder in Canada.

De tactiek van de overheid om het verzet te breken stond wel omschreven in een memo, gevonden na een inbraak in het FBI-kantoor: 'De AIM-leiders moeten extra in de gaten gehouden worden en gearresteerd op elke grond, die mogelijk is, tot ze de fondsen voor hun borgtochten niet meer op kunnen brengen.' Deze 'liquidatie van leiders van subversieve groeperingen' was ontwikkeld in 1956 door de FBI in een zogeheten Counter Intelligence Program (Cointelpro) om terrorisme tegen minderheden gestalte te geven. Vooral in de jaren '60 tegen de negerbewegingen (onder andere Blackpanthers) gebruikt, vond deze politiek sinds 1972 ook zijn toepassing op de leiders van de American Indian Movement. Via laster en gehuurde knokploegen of FBI-agenten zelf, werden de leiders geprovoceerd of tot geweld aangezet. De media, vaak kritiekloos op handen van de federale overheid, hielpen een hand door de actievoerders af te schilderen als criminelen. Een informatieapparaat, dat de indianen kon zuiveren van de blaam, was niet voorhanden en ook niet te bekostigen, de landelijke Akwesasne Notes ten spijt. Het opstaan om te lopen was geen geringe opgave.

Leon Peltier

Vooral in de reservaten waar uranium of steenkool wordt gedolven, vinden schietpartijen plaats om de traditionelen te intimideren en het protest de kop in te drukken, dat gerezen is tegen de landverkoop van de Stamraden aan de overheid, die het weer door verkoopt aan de firma's, die zich bezig houden met de winning. Met name de Lakota (Sioux) Natie komt in botsing met de leider van het Stamraad bestuur (de marionet van de BIA) Richard (Dickie) Wilson. Deze 'leider' verkoopt grote gedeelten van het reservaat en door middel van knokploegen en SWAT-eenheden van de overheid handhaaft hij de orde. (SWAT = speciale politie corpsen met snelvuurwapens, granaatwerpers, helicopters en pantserwagens uitgerust; Special Weapons and Tactics) Leon Peltier reist af naar het Pine Ridge reservaat (Oglalla Sioux in Zuid-Dakota) om hulp te bieden aan de traditionelen in hun strijd tegen de landverkoop. Op 26 juni wordt er een arrestatiebevel uitgevaardigd tegen de indiaan Jimmy Eagle, omdat hij zogenaamd een paar cowboylaarzen heeft gestolen. Bij het huis vindt een schietpartij plaats met aan het hoofd de twee FBI-agenten Coler en Williams. Peltier en een aantal vrienden nemen posities in op een tegenover het huis gelegen heuvel om al schietend de bewoners van het huis een veilige dekking te geven om te ontkomen aan de wilde, in eerste instantie eenzijdige, schietpartij van de FBI-agenten. Bij deze actie vinden de FBI-agenten de dood, waarvan Peltier later de schuld krijgt. Peltier ontsnapt aan een grootse zoekactie van SWAT-eenheden, die het reservaat uitkammen. Op 5 september 1975 arresteert Price, een FBI-agent, die reeds meerdere staaltjes van corruptie tegen indianen gepleegd heeft, een zekere Anna Mae Aquash op verdenking van medeplichtigheid aan de schietpartij. Hij wil namen van haar horen maar hij moet haar laten gaan, daar er geen bewijs voorhanden is. Dit doet hij onder toevoeging van de woorden: 'Binnen een jaar ben je dood'. In januari 1976 belt Anna haar zuster in Canada,

omdat ze vreest voor haar leven: 'Ik zal nog slechts door het geluid van de regen tot je spreken'. Op 14 februari dat jaar wordt het lijk van een onbekende vrouw gevonden in een droge rivierbedding. De FBI-agent Price heeft bijzondere belangstelling voor de vondst; onmiddellijk wordt het lijk begraven, de handen afgehaakt om opgestuurd te worden voor identificatie. Het sectierapport vermeldt de dood door bevriezing, de naam van het slachtoffer is Anna Mae Aquash. Op 11

maart '76 laat haar zuster het lijk opgraven voor een hernieuwde sectie, door een onpartijdige arts. Deze schrijft dat, 'in het achterhoofd, vier centimeter boven de schedelbasis en vijf centimeter rechts van de middellijn, bevindt zich een 4 mm wijd gaatje in de huid met eromheen een roodachtige verkleurde vlek van vijf bij vijf centimeter. In de hersenen werd een metalen projectiel gevuld met lood aangetroffen'. Zowel aan Price, de FBI-agent als aan de eerste arts wordt geen opheldering gevraagd.

Op 25 november 1975 wordt Peltier in Canada gearresteerd op beschuldiging van moord op twee FBI-agenten. Op 3 mei 1976 is de uitwijzingszitting, waar de aanklagers een vriendin van Peltier laten opgraven, die verklaart dat Peltier met haar over het plan om deze agenten te doden, zou hebben gesproken.

In drie opeenvolgende verklaringen tijdens de zittingen, verandert haar verklaring, tot een ooggetuigenverslag van het gebeuren, later tot het van zeer dichtbij zien doodschieten van de twee agenten. Peltier kent de vrouw niet eens en de verdedigers wordt ontzegd met de vrouw te spreken. Over de rol van de FBI mag niet gesproken worden 'daar niet de FBI in de beklagdenbank zit, maar Peltier'. De FBI meldt dat de radioverslagen tijdens de beschieting helaas vernietigd zijn. De uitlevering aan Amerika is een feit en op 18 april 1977 wordt Peltier schuldig bevonden aan dubbele moord en tot twee maal levenslang veroordeeld. Ondanks dat de FBI moet toegeven, dat de gezochte Jimmy Eagle niet ter plekke was tijdens de schietpartij en ondanks dat de zogenaamde vriendin van Peltier haar getuigenis intrekt.

Moordaanslag op Peltier

In de Marion gevangenis bereidt de FBI een aanslag voor op Peltier door een medegevangene onder druk te zetten (met bedreiging voor eigen leven), zodat deze Peltier tijdens een 'ruzie', met het illegale zogenaamde 'home made steal' zou neersteken. Daarvoor zouden ze overgebracht worden naar de aanmerkelijk minder beveiligde Lompoc gevangenis. Echter deze Standing Deer vat vriendschap op voor Peltier en spreekt over het plan. Wanneer zij overgeplaatst zijn en samen met een voormalig lid van de knokploeg uit het Pine Ridge reservaat worden opgesloten is het duidelijk, dat deze man, Charles Richards, de controleur van de FBI is. De medegevangenen, met wie Peltier vriendschap heeft gesloten, wijken geen moment van zijn zijde om een aanslag te voorkomen en tegelijkertijd bereiden ze zelf een ontsnapingspoging voor.

Op 20 juli ontsnappen ze en op 25 juli wordt Peltier opnieuw gearresteerd. Bij de heropening van zijn rechtszaak mag na lang touwtrekken Standing Deer getuigen maar moet zwijgen over de moordaanslag want 'niet de FBI staat in de beschuldigten bank'; de jury wordt gesommeerd om die verklaringen te negeren.

Op 16 augustus '80 wordt er een moordaanslag op Standing Deer gepleegd en tevens zou een medegevangene, die had meegeholpen te ontsnappen, zich volgens de rapporten opgehangen hebben in de cel maar een later autopsierapport meldt een toegediende overdosis drugs; meerdere getuigen, die voor de ontsnapping terecht stonden, worden in de Marion gevangenis mishandeld; Roque Duenas, die gedagvaard was voor zijn hulp tijdens de ontsnapping buiten de gevangensmuren,

verdwijnt spoorloos na een boottochtje met zijn neef, die later dood wordt aangetroffen; van Duenas is nimmer het lijk gevonden. Deze gegevens mogen niet ter rechtzitting vermeld worden wegens 'Irrelevantie inzake het proces tegen Peltier'.

Op 12 januari '82 wordt de zaak tegen Peltier onder druk van de publieke opinie (onder andere het 4de Russell Tribunaal en de Peoples Run in '81, september) heropend. Tot op maart 1982 zijn geen verdere gegevens bekend over het proces. Of de FBI haar handelen kan blijven bedekken, moet met angst afgewacht worden en een vrijspraak voor Peltier lijkt op voorhand onmogelijk, zolang de onrechtmatigheden met de getuigen à charge niet besproken mogen worden tijdens de zittingen, tenzij de aanklagers zelf deze zaken aankaarten maar daar hoeden zij zich voor en dat is te verwachten. Opstaan om te lopen, dat lijkt zo gemakkelijk in een rechtstaat als Amerika.

Rik Roelfzema

Als laatste wil ik nog vermelden, dat dit tweede artikel mede tot stand is gekomen door lezing van het schitterende boekwerkje 'Leonard Peltier, politieke gevangenen in Amerika', uitgegeven door de Indianenwerkgroep, Nijmegen. Daarin wordt de Peltier-case breed uitgemeten met alle saillante details, waarvoor in dit 'uittreksel' geen plaats is door ruimtegebrek. In het boekje zijn verder opgenomen een beschrijving over de Marion gevangenis (Breaking Men's Mind), brieven en verdedigingstoespraken van Peltier en een adressenlijst om eventueel (na lezing) actie te voeren. Verder een summiere historie van het indiaanse verzet tot de oprichting van de AIM maar daarover zijn weer andere boeken te raadplegen. Bestellen van het Peltier-boek kan door storting van f 7,30 op giro 9838106 t.n.v. M. Willems te Nijmegen, onder vermelding van 'Peltier'. Een aanbeveling waard, zeker voor dat bedrag. De brochure komt per post. Misschien beweegt het lezen u om op te staan en te lopen.

T E G E N S P R A A K

Tippelen Klein links Medicalisering Den Uyl Palestina

Inhoud

Het verschil tussen lopen en tippelen, valse concurrentie in de Nijmeegse prostitutie	3
Le cri de l'homme dans la boîte fermée, Gruppelaar moet zo nodig op	3
Palestina verdeelt, de Marges van Links over het Palestina Komitee	4
'We werken niet samen, maar ook niet tegen', besluiteloosheid onder de linkse partijen in de gemeenteraad	5
Den Uyl en het solidariteitsbeginsel, de onmogelijkheid van een sociaal-democratie	6/7
Arnhem kraakt. De ontruiming van Hotel Bosch in Arnhem is aanstaande	8
Rood onder de huid (2). De slagerspraktijken van de Amerikanen onder Indianen	9
Een treetje hoger, armenzorg en verzorgingsstaat	10
En nou is het uit, Hier Melden, Calvino & Panick, de vaste bijdragen op pagina	11
Van dokters word je niet beter, over 'medicalisering'	12